

[Diderichsen.]

Der advares i bemærkningerne til lovforslaget mod det, der med et diskvalificerende udtryk kaldes den brudstykkeagtige uddannelse. Men en række uddannelseslinjer, der sigtede mod hver sit afsnit af folkeskolelærernes virksomhedsfelt, ville efter min mening byde på så store fordele, at disse let opvejer de praktiske vanskeligheder, som måtte opstå for skoleledere og skemalæggere. Og i parentes bemærket: er det virkelig så skrækkelig en udsigt for børn at kunne komme ud for at skifte lærer 3 gange i løbet af 9-10 år? Jeg mener tværtimod. For den lærerstuderende ville en dyberegående specialisering betyde, at han befriedes for den urimelige fagophobning og således kunne udfolde sine særlige evner inden for egnede områder. Der ville blive tid og ro til opøvelse i selvstændigt arbejde, hvad lovforslaget jo netop ønsker at virke for, men selv forhindrer ved at sprede arbejdet og interesserne over så mange felter. Den lærerstuderende kunne virkelig blive studerende i egentlig forstand og ikke et værgeløst bytte for den i tiden grasserende kursus- og orienteringsdyrkelse. Han eller hun ville kunne samle sig om felter, praktiske eller teoretiske, hvor evner og lyst ville inspirere til personligt udviklende arbejde, og ville således blive langt bedre udrustet til senere selvstændig videreuddannelse også på nye fagområder. For folkeskolen ville en sådan udfletning af læreruddannelsen betyde et tilskud af due-lige lærere, der i deres mangeartethed kunne øve en lærergerning, præget af saglighed i det faglige og ægte menneskekundskab i omgangen med børnene og de unge på de forskellige alderstrin. Det høje tings ærede medlemmer bedes læse lovforslagets § 6 og så spørge sig selv, om det virkelig kan være forsvarligt at forlange, at alle, der vil være lærer i folkeskolen m. v., skal gennemføre et så spækket program. Det hedder i denne § 6:

„Uddannelsen skal for alle studerende omfatte:

- 1) de pædagogiske fag: pædagogik og psykologi, undervisningslære, praktisk skolegerning og pædagogisk speciale,
- 2) fagene dansk (med kendskab til svensk og norsk), skrivning, regning og mate-

matik, kristendomskundskab og legemsøvelser,

- 3) grunduddannelse i formning og for kvindelige studerende i håndgerning,
- 4) undervisning i sang,
- 5) videregående uddannelse i to af folkeskolens fag (linjefag),
- 6) samtidsorientering,
- 7) supplerende kursus og fællestimer.“

Derudover skal de studerende kunne vælge et af fagene historie, geografi og biologi som tillæggsfag. Der skal være mulighed yderligere for frilæsning, og endelig nævnes det, at undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med seminarierådet, hvilke fag der kan være linjefag, og hvilke kursus der er obligatoriske.

Det forekommer mig virkelig, at det er urimeligt at forlange, at alle studerende skal igennem dette kolossale pensum. Mon man dog ikke mod sin hensigt hindrer fordybelse og ægte tilegnelse og opstiller unødvendige barrierer for en tilstrækkelig tilgang til læreruddannelsen? Har man virkelig i sagkyndige kredse haft tilstrækkeligt øje for de problemer, der knytter sig til tilegnelsens psykologi?

Vi skal ved denne førstebehandling drøfte det principielle i et lovforslag, og det har jeg forsøgt med dette indlæg. Analysen er faldet noget kritisk ud, men jeg håber, den højtærede minister vil opfatte kritikken i dens egen ånd: som en positiv opfordring til at gå videre ad differentieringens vanskelige vej, den vej, som den højtærede minister på andre områder af vort uddannelsessystem er så veltalende og energisk en fortaler for. Jeg er overbevist om, at vi om få år af forholdene vil blive tvunget til at tage de skridt, som man nu er veget tilbage for. Ideen om et forsøgsseminarium er da værd at overveje, hvis man i øjeblikket ikke mener at kunne komme videre.

Der er mange enkeltheder, jeg i og for sig gerne ville drøfte, men jeg vil vente dermed til anden behandling. Jeg skal kun her nævne problemet om elevens fritagelse for kristendomskundskab, om placering af faget historie, om den rette uddannelse af seminarielærere og de krav, der kan stilles til deres undervisnings omfang og område, om psykologiens muligheder og begrænsning, om fagmetodikkens forhold til kund-